

ББК 86

Мал 18

Маліноўскі Яўген

Парусія: псіхалогія прысутнасці. — Баранавічы : Грамадскае аб'яднанне
“Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны”, 2007. — 260 с., іл.

ББК 86

© Грамадскае аб'яднанне
“Таварыства беларускай мовы
імя Францішка Скарыны” 2007
© Фармленне Уладзімір Гундар

Прыісці да сваёй веры

Прэмова

Шаноўнае спадарства! Вы трымаеце ў руках кнігу баранавіцкага грэка-каталіцкага святара айца Яўгена Маліноўскага “Парусія: псіхалогія прысутнасці”. Артыкулы з гэтай кнігі ў апошні час друкаваліся на старонках мясцовай газеты “Тэх-рэлігія” і мелі вялікі водгук у грамадстве. Сябры і прыяцельнікі ўніяцкай парафіі вырашылі сабраць ў адзінае зборнік, каго напісанае настаяцелем баранавіцкага прыходу св. Миколая і Мятода Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы, надрукаваць суцэльнай кнігай.

У мінулым стагоддзі ўніяцкі святар Леў Гарошка, які ў гады Другой сусветнай вайны кіраваў у Баранавічах медычнай школай, напісаў кнігу “Навука і рэлігія”. Аўтар абвяргаў савецкія тэзісы аб шкоднасці рэлігіі, нясумяшчальнасці веры ў Бога і навукі, пераканаўча даказаў, што найбольшыя вучоныя ў аграмаднай большасці былі веруючымі людзьмі. Традыцыі архімандрыта Льва Гарошкі жывуць і працягваюцца сённяшнімі ягонымі пасьцежнікамі.

Кніга айца Яўгена Маліноўскага “Парусія: псіхалогія прысутнасці” – гэта першы вопыт псіхалогічнага абагульнення рэлігійнай і палітычнай практыкі. Хацеў бы адзначыць, што гэтую тэму сучасныя навукоўцы і святары дэліканта абыходзяць, “пераканаўча” спасылваючыся, што сапраўдная рэлігія па-за палітыкай. Пэўна яно так і ёсць у дэмакратычным грамадстве, але не ў нас. Трэба прызнаць мужнасць уніяцкага святара, які ў сваіх разважаннях пра Бога і існасць спалучае рэлігію і палітыку, псіхалогію і мастацтва. Праўда, айца Яўгена цікавіць не столькі сама палітыка, як правая свабода. І калі палітыка перашкаджае свабодзе, то трэба аб гэтым смела казаць. Але на такі крок сёння здольны не кожны чалавек.

Беларуская дзяржава Вялікае княства Літоўскае было прававой дзяржавай, у якой панавала воля і талерантнасць. Прыгонныя сяляне і стараверы сотнямі тысячаў беглі сюды з Расеі ад дэспатызму. Пераследаваныя на радзіме ардынс-

П.17. Выбары	78
П.18. Палітыка	81
П.19. Жэрабя кінута	85
П.20. Пост	88
П.21. Пасха	91
П.22. духоўнасць	93
П.23. Хараство	96
П.24. Быць	99
П.25. Тройца	102
П.26. Слава	105
П.27. Храм	108
П.28. Лішак	111
П.29. “Не хочу иметь ребенка...”	116
П.30. Радаснае ганенне	117
П.31. Вавілонская вежа тэлерэчаіснасці	123
П.32. Час асабістай прысутнасці	127
П.33. Выбранасць	131
П.34. Ад сектанцтва да еднасці	134
III	
ЭКЗИСТЭНЦЫЯЛЬНАСЦЬ	137
III.1. Успенне	138
III.2. Агэалагічная перспектыва ўзросту	142
III.3. Тэапсіхалагічная канфесійнасць асобы	150
III.4. Сямейная тэалеза экумены	153
III.5. Прафесія маці	156
III.6. Прафесія айцец	160
III.7. Сямейная парусія: “Сем хлябоў і дзве рыбы”	164
III.8. Вяртанне да сябе	169
III.9. Інтэралог	172
III.10. У сям’і не без нарцыса	176

III.11. Любоў не раздражняецца	180
III.12. Ружанец у псіхічным развіццці	183
III.13. “Лебядзінае паляванне”	188
III.14. Містыка	189
III.15. Алтарна-педагагічны разважэнні	192
III.16. Педагагічныя прынцыпы асабістай свабоды	196
IV	
ІНТЭРАЛАГІЯЛЬНАЯ ПРОПАВЕДЗЬ	203
IV.1. Псіхалагічны сэнс Евангелля	204
IV.2. Час казання	206
IV.3. Вызваленне спаралізаванага	208
IV.4. “Хай будуць усе адно”	210
IV.5. Суд Божы	215
IV.6. Цуд Божы	218
IV.7. Навігацыя	221
IV.8. Экзарцызм, альбо выгнанне дэманаў	224
IV.9. Перамяненне Гасподняе	226
IV.10. Pietas – Шанаванне	228
IV.11. Не судзі	230
IV.12. Багацце ад Бога	232
IV.13. “Камень, адкінуты будаўнікамі”	234
IV.14. Падвышэнне Пачэснага і Жыццядайнага Крыжа	236
IV.15. Казанне на свята Андрэя Першапакліканага	240
IV.16. Шлюбная вячэра	243
IV.17. Старое віно і новая ахвяра	245
POST-PARTOR* – СПАДКАЕМЦА	249
ГЛАСАРЫЙ	251
ЛІТАРАТУРА	253

IV.16. Шлюбная вячэра

Прыпавесць аб шлюбнай вячэры царскага сына [Мц 9, 1-14, Лк 14, 16-24] змяшчаецца у Лукі, але без вобразнага трыптыха ў белую вопратку. Таму прыпавесць, якую расказвае нам Мацвей, значна пашырае ў сваіх алегарычных характарыстыках Валадарства Нябеснае, якое падобна да чалавека Валадара, справіўшага вяселле для сына свайго. Ужо гэтая першая характарыстыка зноў адкрывае нам тэмаціцы Валадарства. Добра памятаем, што кажа з гэтай нагоды евангеліст Лука, які таксама параўноўвае яго з чалавекам, што ўладарыць, кіруе сваім унутраным жыццём, гэта значыць уласнымі пачуццямі, думкамі, хваляваннямі і ўчынкамі: «Не прыйдзе царства Божае відавочна, і не скажучь вась, яно тут і вась там. Во вась Царства Божае унутры вас ёсць» [Лк 17, 21]. Такая ж характарыстыка выдаецца і адносна цару і Другога і слаўнага Прыйсця Сына Чалавечага, якое тэма будзе нябачным для людзей плоцевых, павярхоўных, не маючых у саміх сябе валадарства: «прыйдуць дні, калі захочаце ўбачыць хаця б адзін з дней Сына Чалавечага, і не ўбачыце: і скажучь вам: «Вось тут ці вась там, – не хадзіце і не ганяйцеся, бо як бліскавіца, мільгануўшы з аднаго краю неба да другога краю неба свеціць, так будзе Сын Чалавечы ідзець Своі. Але мусіць Ён многа працярпець, і адцурацца і папасты» [Лк 17, 24].

Такім чынам, характарыстыка прыпавесці цалкам адпавядае месцу прароцтва аб Адвентуме (Другім Прыісці). У гэты час пачатку выбранага, а потым усе людзі будуць пакліканы нябачнымі анёламі на Нябесную вячэру, якая таксама спачатку будзе нябачнай, каб выпрабаваць усіх вернікаў: ці адмовіцца яны ад яе дзеля сваіх уласных мэт ды забаў, якія свайго ўмяняй мітусней шчыльна зачыняюць вушы рабаўнікаў і не чуваючым слова аб Валадарстве. Памятаем прыпавесць пра Сейбіта: «Іншае ўпала ў цярніну, і вырасла цярніна, і заглушыла зерне..., гэта значыць..., таго, хто чуе слова, але клопаты гэтага веку і прывабнасць багацця заглушаюць слова, і яно застаецца бясплодным» [Мц 13, 3-22].

Але не толькі, хто лічыўся «пакліканымі», не ўвайшлі ў спіс удзельнікаў вячэры. Тыя, другія, пакліканыя на ростанях, таксама ня ўсе вытрымалі іспыт на якасць веры, якая мае быць

сапраўднай толькі праз шчырае пакаянне, плод якога дае магчымасць верніку апрануцца ў белыя шаты для ўдзелу ў вячэры. І вось калі збіраюцца госці, Валадар усё яшчэ застаецца нябачным, таму некаторыя з іх мяркуюць, што ніхто не зверне ўвагі на іх лахманы. Нарэшце з'яўляецца Гаспадар вяселля, і ўсё, што раней здавалася як бы прыстойным, замаскіраваным пад норму, на самай справе робіцца нядбайным і саромным. Таму і маўчыць пагардлівы чалавек у лахманах у адказ на пытанне Гаспадара, што, не выкарыстаўшы ў прапанаваны яму час магчымасці пакаяння, робіцца пазбаўленым гэтай магчымасці ў час вяселля. Выраз "Ён жа маўчаў" святлы Іеранім растлумачвае так: "у той час не будзе месца пакаянню і здольнасці да апраўдання, калі ўсе анёлы і самі будучыя сведчыцы аб грахах" [55, с.341].

Тады загадаў Гаспадар слугам, каб укінулі яго пагардліўцу ў цемру вонкавую, там будзе плач і скрытны злёў. Менавіта вонкавая цемра чакае "неапраанутых", бо само пакаёванне пачынаецца не з цела, а з душы чалавека. Яшчэ раз нагадаем пра тое, што "Царства Божае ўнутры нас ёсць". Але не ўсе хочуць яго прыняць, бо яно здаецца многім складаным і небяспечным становішчам, за якое трэба перастаць несці пакуты і выпрабаванні, цяжкасці і нешта ўнутрым свеце. У гэтым жа вонкавым свеце, дзе "неапраануты" рабіў сваімі разбэшчанымі рукамі што хацеў, яму прыйшлоцца зноў апынуцца, але ўжо "звязаным галімамі і нагах" сваімі "лахманамі", каб быць навек пакараным за сваё крывадушша.

Многа запрошаныя, але малі абраных. Як многа трэба ўразумець, пачуць, увідаць і ачышчыць дзеля свайго збаўлення, каб пачулае і ўспрымае слова Божае стала для нас не толькі стымулам і чыстым, але самім нашым жыццём, якое робіць нас апраанутымі ў шатах праведніка, адзенне чысціні і цнатлівасці думак, пачуццяў, учынкаў. Хай жа такія шаты, а не "лахманы" нашага жыцця прывабляюць нашы мары аб будучыні, бо яны зусім не далёка, а, наадварот, вельмі блізка да кожнага з нас.

